

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 25 października 2024 r.

Poz. 7022

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.833.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 24 października 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465), dalej jako „ustawa”

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VI/39/24 Rady Gminy Świnna z dnia 19 września 2024 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Świnna oraz nadania jej Statutu., w części określonej w § 6 załącznika do uchwały, jako sprzecznej z art. 5b ust. 12, 13 i 14 ustawy.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 19 września 2024 r. Rada Gminy Świnna przyjęła uchwałę Nr VI/39/24 w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Świnna oraz nadania jej Statutu, dalej jako: „uchwała”.

Załącznik do uchwały stanowi: *STATUT MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY ŚWINNA*, dalej jako: „Statut”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano art. 5b ust. 2 i 10 ustawy.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest we wskazanej części niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 5b ust. 2 ustawy, rada gminy może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy z własnej inicjatywy lub na wniosek podmiotów wskazanych w pkt 1-2 tego przepisu. Szczegółowy tryb wyrażania przez organ uchwałodawczy zgody na utworzenie młodzieżowej rady określają ust. 3-4 art. 5b ustawy. Natomiast zgodnie z art. 5b ust. 10 ustawy: *rada gminy, tworząc młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający w szczególności zasady działania młodzieżowej rady gminy, tryb i kryteria wyboru jej członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady gminy*. Dodatkowo, w myśl art. 5b ust. 11 *in fine* ustawy statut młodzieżowej rady gminy powinien regulować kwestię zasad zwrotu kosztów oraz zasad delegowania przedstawicieli młodzieżowej rady gminy na zorganizowane wydarzenia, na których reprezentują oni młodzieżową radę gminy.

Nadto, zgodnie z art. 5b ust. 12 i 13 ustawy:

12. Młodzieżowa rada gminy może posiadać opiekuna.

13. Statut młodzieżowej rady gminy może określać szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania.

Należy również podkreślić, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego (por. art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym), a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz

powiązania między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości.

Przechodząc do oceny legalności badanej uchwały wskazać należy, że uchwalony Statut nie realizuje prawidłowo delegacji ustawowej, gdyż statut Młodzieżowej Rady Gminy nie zawiera elementów obligatoryjnych wskazanych w art. 5b ustawy, dotyczących określenia szczegółowych wymagań, które musi spełniać opiekun, zakresu jego obowiązków oraz zasad jego odwoływania (zob. art. 5b ust. 12 i 13 ustawy). Wyjaśnić należy, iż ustanowienie opiekuna rady młodzieżowej jest fakultatywne, na co wyraźnie wskazuje treść przepisu art. 5b ust. 12 ustawy. Jednakże decydując o tym, iż dana rada młodzieżowa będzie posiadała opiekuna, rada gminy zobowiązana jest jednocześnie określić w statucie szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania.

Tymczasem zauważyć należy, iż Rada Gminy w Statucie nie określiła zasad odwoływania opiekuna, a także szczegółowego zakresu jego obowiązków. W statucie Młodzieżowej Rady Gminy znajdują się przepisy, z których wynika, że wolą Rady Gminy jest, by Rada Młodzieżowa posiadała takiego opiekuna. I tak, zgodnie z § 6 ust. 1 Statutu *Rada posiada swojego Opiekuna, który wspiera ją w działaniach i zapewnia jej pomoc merytoryczną oraz organizacyjną.*

Zaś § 6 ust. 2 i 3 Statutu stanowi, że:

2. *Opiekuna Rady powołuje Wójt Gminy.*

3. *Opiekunem Rady może zostać osoba spełniająca następujące wymagania:*

1) *posiada doświadczenie w działalności samorządowej;*

2) *posiada kwalifikacje pedagogiczne*

W przypadku, gdy Rada przewiduje, iż Młodzieżowa Rada Gminy posiada opiekuna powinna określić w statucie szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania. Powyższych regulacji statutowych nie można w żadnej mierze uznać za wypełnienie delegacji z art. 5b ust. 13 ustawy. Wobec powyższego, takie działanie Rady Gminy należy uznać za sprzeczne z prawem tj. z art. 5b ust. 13 ustawy w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Jednocześnie wskazać należy, że zgodnie z art. 5b ust. 14 ustawy *Wyboru opiekuna młodzieżowej rady gminy dokonuje rada gminy spośród kandydatów wskazanych przez młodzieżową radę gminy.* Tymczasem w przedmiotowym Statucie Rada Gminy postanowiła, że *Opiekuna Rady powołuje Wójt Gminy* (§ 6 ust. 2 Statutu). Zatem regulacja § 6 ust. 2 Statutu stoi w sprzeczności z regulacją art. 5b ust. 14 ustawy.

Ponieważ powołanie opiekuna rady młodzieżowej jest fakultatywne, organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez wyeliminowanie jedynie wyżej wymienionych części uchwały. Rada Gminy może bowiem, w drodze nowelizacji przedmiotowej uchwały, wprowadzić właściwe regulacje wypełniające upoważnienie z art. 5b ust. 13 ustawy.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr VI/39/24 Rady Gminy Świnna z dnia 19 września 2024 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Świnna oraz nadania jej Statutu. – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz